

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐẶNG THU PHƯƠNG

TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BÌNH LIÊU,
TỈNH QUẢNG NINH

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐẶNG THU PHƯƠNG

TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BÌNH LIÊU,
TỈNH QUẢNG NINH

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 60 34 04 10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. ĐỖ ANH TÀI

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi, chưa công bố tại bất cứ nơi nào. Mọi số liệu sử dụng trong luận văn này là những thông tin xác thực.

Tôi xin chịu mọi trách nhiệm về lời cam đoan của mình.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2016

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Đặng Thu Phương

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tác giả xin gửi lời cảm ơn chân thành nhất đến giảng viên hướng dẫn khoa học - PGS.TS. Đỗ Anh Tài đã tận tình giúp đỡ, chỉ bảo và hướng dẫn để tác giả có thể hoàn thành tốt đề tài nghiên cứu của mình.

Tác giả cũng xin gửi lời cảm ơn đến các thầy cô giáo Trường Đại học Kinh tế & Quản trị kinh doanh, đặc biệt là các thầy cô giáo Khoa Quản lý - Luật kinh tế đã dạy dỗ tận tình giúp tác giả tiếp thu được nhiều kiến thức và kinh nghiệm quý giá cho bản thân.

Tác giả xin gửi lời cảm ơn đến bạn bè và đồng nghiệp đã giúp đỡ, hỗ trợ tác giả trong việc thu thập số liệu, tài liệu phục vụ cho việc nghiên cứu.

Và cuối cùng, tác giả cảm ơn gia đình, người thân đã ở bên cạnh động viên và khích lệ trong suốt thời gian học tập và nghiên cứu tại trường.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2016

Tác giả

Đặng Thu Phương

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vi
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học của luận văn	3
5. Kết cấu Luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC VÀ QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC CẤP HUYỆN	5
1.1. Cơ sở lý luận về ngân sách nhà nước và quản lý ngân sách nhà nước cấp huyện.....	5
1.1.1. Ngân sách Nhà nước	5
1.1.2. Quản lý ngân sách Nhà nước cấp huyện	11
1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý ngân sách Nhà nước cấp huyện	21
1.2. Cơ sở thực tiễn về quản lý ngân sách Nhà nước cho huyện Bình Liêu, tỉnh Quảng Ninh	24
1.2.1. Kinh nghiệm của huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc [15].....	24
1.2.2. Kinh nghiệm của huyện Tiên Hải, tỉnh Thái Bình [14]	28
1.2.3. Bài học kinh nghiệm cho huyện Bình Liêu	31
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	32
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	32
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	32
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	32

2.2.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	34
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu	34
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	35
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ	
NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BÌNH LIÊU, TỈNH QUẢNG NINH	38
3.1. Đặc điểm tình hình kinh tế - xã hội huyện Bình Liêu.....	38
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	38
3.1.2. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn năm 2011-2015	39
3.2. Thực trạng công tác quản lý ngân sách Nhà nước trên địa bàn huyện Bình Liêu, tỉnh Quảng Ninh.....	45
3.2.1. Quy định về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi của ngân sách cấp huyện và ngân sách cấp xã thời kỳ ổn định kinh tế 2011-2015.....	45
3.2.2. Thực trạng quản lý điều hành ngân sách huyện.....	47
3.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản lý Ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Bình Liêu.....	70
3.3.1. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	70
3.3.2. Chính sách và thể chế kinh tế.....	71
3.3.3. Cơ chế quản lý ngân sách của huyện	73
3.3.4. Chính sách khuyến khích khai thác các nguồn lực tài chính	74
3.3.5. Nhận thức của địa phương về tầm quan trọng và trách nhiệm trong công tác quản lý ngân sách Nhà nước huyện.....	75
3.3.6. Tổ chức bộ máy và trình độ của đội ngũ cán bộ quản lý ngân sách cấp huyện	76
3.3.7. Hệ thống thông tin, phương tiện quản lý ngân sách Nhà nước huyện....	78
3.4. Kết quả đạt được và những hạn chế trong công tác quản lý ngân sách Nhà nước trên địa bàn huyện Bình Liêu.....	80
3.4.1. Những kết quả đạt được	80
3.4.2. Những tồn tại hạn chế	81
3.4.3. Nguyên nhân của tồn tại hạn chế	82

Chương 4: PHƯƠNG HƯỚNG, MỤC TIÊU, GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BÌNH LIÊU, TỈNH QUẢNG NINH.....	85
4.1. Phương hướng, mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội huyện Bình Liêu đến năm 2015	85
4.1.1. Phương hướng	85
4.1.2. Mục tiêu tổng quát.....	86
4.1.3. Các chỉ tiêu chủ yếu	86
4.1.4. Quan điểm về quản lý ngân sách Nhà nước đến năm 2020.....	88
4.2. Giải pháp tăng cường quản lý ngân sách Nhà nước trên địa bàn huyện Bình Liêu, tỉnh Quảng Ninh.....	88
4.2.1. Tăng cường quản lý, điều hành Ngân sách Nhà nước theo đúng Luật Ngân sách Nhà nước.....	89
4.2.2. Tăng cường quản lý thu, bồi dưỡng nguồn thu, khuyến khích tăng thu ...	91
4.2.3. Quản lý và sử dụng có hiệu quả các khoản chi ngân sách Nhà nước ...	93
4.2.4. Hoàn thiện cơ chế tự chủ, tự chịu trách nhiệm về tài chính đối với các cơ quan hành chính và đơn vị sự nghiệp	95
4.2.5. Hoàn thiện, đổi mới cơ chế phân cấp quản lý và điều hành ngân sách	96
4.2.6. Nâng cao chất lượng xây dựng và lập dự toán ngân sách huyện.....	97
4.2.7. Tăng cường thanh tra, kiểm tra, khen thưởng và xử lý kịp thời vi phạm trong quản lý ngân sách Nhà nước	97
4.2.8. Nâng cao trình độ cán bộ quản lý ngân sách.....	98
4.3. Kiến nghị.....	100
4.3.1. Đối với Bộ tài chính và Chính phủ	100
4.3.2. Đối với tỉnh Quảng Ninh.....	100
4.3.3. Kiến nghị đối với xã, thị trấn	101
KẾT LUẬN.....	103
TÀI LIỆU THAM KHẢO	104
PHỤ LỤC	106

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Tổng hợp một số chỉ tiêu kinh tế huyện Bình Liêu giai đoạn 2011-2015... 40	40
Bảng 3.2: Tổng hợp thu ngân sách theo từng lĩnh vực trên địa bàn huyện Bình Liêu giai đoạn 2011-2015	57
Bảng 3.3: So sánh mức hoàn thành kế hoạch của công tác thu ngân sách theo từng lĩnh vực trên địa bàn huyện Bình Liêu giai đoạn 2011-2015	58
Bảng 3.4: Tổng hợp các khoản thu thuế, phí, lệ phí trên địa bàn huyện Bình Liêu giai đoạn 2011-2015	60
Bảng 3.5: Tổng hợp chi ngân sách theo từng lĩnh vực trên địa bàn huyện Bình Liêu giai đoạn 2011-2015	64
Bảng 3.6: Chi thường xuyên của huyện Bình Liêu giai đoạn 2011-2015	67
Bảng 3.7: Đánh giá công tác quản lý ngân sách Nhà nước huyện Bình Liêu	75
Bảng 3.8: Tổng hợp giới tính và trình độ cán bộ trực tiếp công tác trong công tác quản lý ngân sách Nhà nước của huyện Bình Liêu	77
Bảng 3.9: Đánh giá hệ thống thông tin được sử dụng trong hoạt động quản lý ngân sách nhà nước huyện Bình Liêu.....	78

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1: Cơ cấu kinh tế huyện Bình Liêu năm 2015	39
Hình 3.2: Một số chỉ tiêu kinh tế huyện Bình Liêu giai đoạn 2011-2015	41
Hình 3.3: Cơ cấu các khoản thu ngân sách Nhà nước huyện Bình Liêu giai đoạn 2011-2015	59
Hình 3.4: Cơ cấu các nguồn chi ngân sách huyện Bình Liêu giai đoạn 2011-2015	66
Hình 3.5: Đánh giá công tác quản lý ngân sách Nhà nước huyện Bình Liêu.....	76
Hình 3.6: Đánh giá hệ thống thông tin được sử dụng trong hoạt động quản lý ngân sách nhà nước huyện Bình Liêu.....	79

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Ngân sách Nhà nước là một công cụ tài chính quan trọng của một Quốc gia, là một khâu quan trọng trong điều tiết nền kinh tế vĩ mô. Ngân sách huyện là một bộ phận cấu thành ngân sách Nhà nước, là công cụ để chính quyền cấp huyện thực hiện các chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn trong quá trình quản lý kinh tế xã hội, an ninh quốc phòng, an sinh xã hội. Luật ngân sách Nhà nước số 01/2002/QH11 là cơ sở pháp lý cơ bản để tổ chức quản lý ngân sách Nhà nước nói chung và ngân sách huyện nói riêng nhằm phục vụ cho công cuộc đổi mới đất nước (Luật ngân sách Nhà nước số 83/2015/QH13 có hiệu lực thi hành từ năm ngân sách 2017).

Tăng cường quản lý ngân sách Nhà nước, đổi mới quản lý thu, chi ngân sách sẽ tạo điều kiện tăng thu ngân sách và sử dụng ngân sách tiết kiệm, có hiệu quả hơn; giúp chúng ta có nguồn lực đầu tư, sớm đạt được mục tiêu công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, đáp ứng được yêu cầu phát triển kinh tế xã hội, củng cố quốc phòng, an ninh, giải quyết các vấn đề an sinh xã hội và nâng cao đời sống mọi mặt của nhân dân.

Huyện Bình Liêu, tỉnh Quảng Ninh là một huyện miền núi có điều kiện kinh tế xã hội khó khăn, công tác quản lý ngân sách huyện những năm qua đã được thực hiện tốt, tuy nhiên vẫn còn những hạn chế nhất định trong quản lý, điều hành. Thu ngân sách hàng năm không đủ chi do đó tỉnh phải trợ cấp cân đối thì vấn đề tăng cường quản lý ngân sách huyện càng trở nên cấp bách. Do vậy trong bối cảnh đó, đề tài ***“Tăng cường quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Bình Liêu, tỉnh Quảng Ninh”*** là một đề tài cấp thiết cần được nghiên cứu thực hiện nhằm phục vụ cho công tác quản lý ngân sách Nhà nước tại huyện Bình Liêu có hiệu quả, góp phần phát triển kinh tế xã hội, giữ vững an ninh quốc phòng, nâng cao đời sống mọi mặt của người dân tại địa phương.

Số hoá bởi Trung tâm Học liệu – ĐHTN <http://www.lrc.tnu.edu.vn>